

ΣΠΗΛΑΙΟΒΑΡΑΘΡΑ «ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ» ΑΡ. 1 και 2
ΑΝΩ ΓΛΥΦΑΔΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

GROTTE «PROPHETE ÉLIE» GLYFADA Resume Page 32

Ἄριθ. Σπ. Μητρ.
3509 - 3510

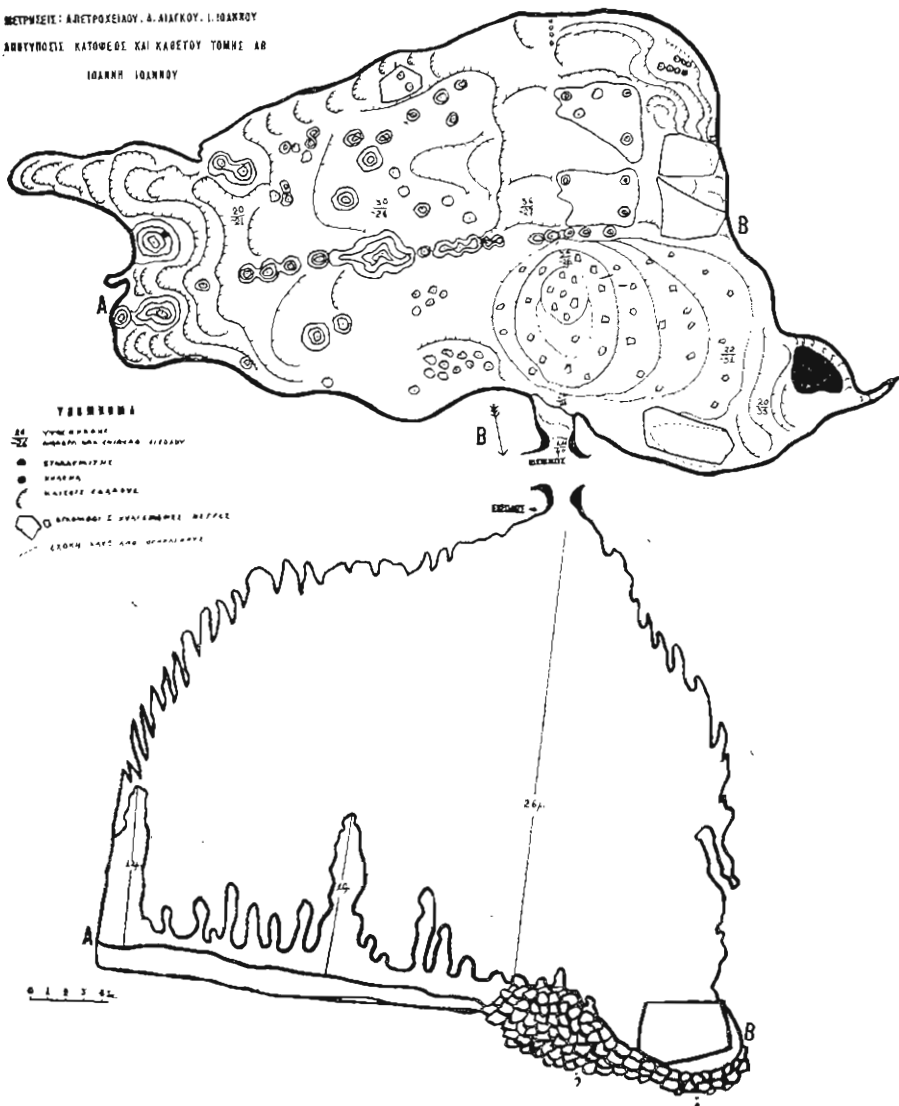
Ἰπὸ Ἰωάννη Ἰωάννου

ΣΗΜΑΙΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ ΓΛΥΦΑΔΑΣ Δ.Σ.Μ. 3509

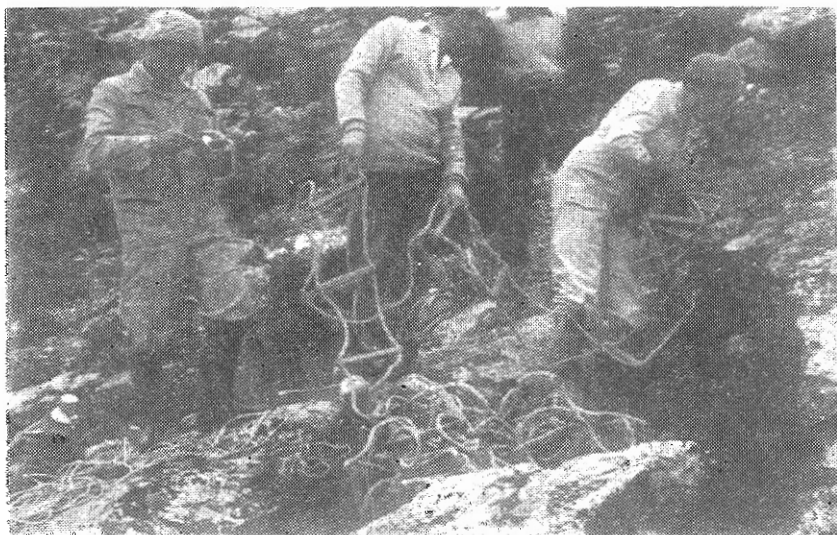
ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ: ΑΝΤΡΟΧΕΙΛΟΥ, Α. ΑΙΑΓΚΟΥ, Ι. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΔΙΟΥΤΥΠΟΣΙ ΚΑΤΩΘΕΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΟΥ ΤΟΜΗΣ ΑΒ

ΙΩΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

Ἄνω Κάτοψις καὶ κάτω Τομή τοῦ Σπηλαιο - βαράθρου
«Προφήτης Ἡλίας» Ἄνω Γλυφάδας Ἄριθ. 1.

Προετοιμασία τῶν ὑλικῶν στὴν εἴσοδο τοῦ Σπηλαιο - βαράθρου.

Φωτ. Ι. Ἰωάννου

Σπηλαιο - βάραθρο Ἄριθ. 1.

Τὸ σπήλαιον - βάραθρο Προφήτης Ἡλίας (1) βρίσκεται στοὺς πρόποδες τοῦ Ὑμηττοῦ στὴν περιοχή τῆς Ἄνω Γλυφάδας κοντὰ στὸ ομώνυμο ἐκκλησιάκι. Τὴν ὕπαρξη τοῦ σπηλαιο-βαράθρου γνωστοποίησε μὲ ἐπιστολὴ στὴν Ε.Σ.Ε. ὁ κ. Σπ. Φλασκῆς, κάτοικος Ἄνω Γλυφάδας. Ὅμως μελῶν τῆς Ε.Σ.Ε. τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1969 ἐρεύνησε καὶ μελέτησε αὐτό. Κατὰ τὴν πρώτη ἔρευνα ἡ ὁμάς ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὴν κ. Ἄν. Πετροχειλοῦ, τὸν κ. Π. Κοτρώφ, τὸν κ. Σπ. Φλασκῆ καὶ τὸν γράφοντα. Ἡ δευτέρα ἔρευνα ἔγινε ἀπὸ τὴν ὁμάδα : κ. Ἄν. Πετροχειλοῦ, κ. Δημ. Λιάγκο, δίδα Ἄντ. Φλασκῆ καὶ τὸν γράφοντα. Στὸ σπηλαιο-βάραθρο εἶχε κατέβει τὸν Νοέμβριο τοῦ 1968 ὁ κ. Νικ. Καμιάτσος μὲ τὴν βοήθεια τοῦ κ. Σπ. Φλασκῆ.

Τ ὀ σ π ῆ λ α ι ο ν

Ἡ εἴσοδος τοῦ σπήλαιου - βαράθρου εἶναι ἄνοιγμα πλάτους 0.8 μ. καὶ ὕψους 0,6 μ., καὶ συνεχίζει κατηφορικὰ ἀκόμη 2,5 μ. Ἀμέσως ἔχουμε τὴν κάθετη κατάβασι τῶν 26 μ. εἰς τὸ κενό. Τὸ σπηλαιο-βάραθρο ἔχει ἓνα μεγάλο θάλαμο. Τὸ σημεῖο τῆς καθόδου εἶναι σωρὸς ἀπὸ τίς ριγμένες πέτρες τῶν περιέργων, σημειώνεται δὲ ὅτι οἱ πέτρες καταλαμβάνουν χωρὸν 9 X 14 μ. καὶ ἡ κορυφὴ τοῦ σωροῦ ἔχει ὕψος 7 μ. Ὁ θάλαμος χωρῖζεται στὸ κέντρο του περίπου ἀπὸ μιὰ καταπληκτικὴ σειρὰ σταλαγμιτῶν ποὺ ἔχουν ὕψος ἕως καὶ 12 μ. Ἐπίσης μεγάλοι ὀγκόλιθοι δημιουργοῦν ὑπέροχες διακοσμημένες γωνιὰς ποὺ θὰ ἀνδειχθοῦν στὴν τουριστικὴ διευθετημένη διαδρομῆ.

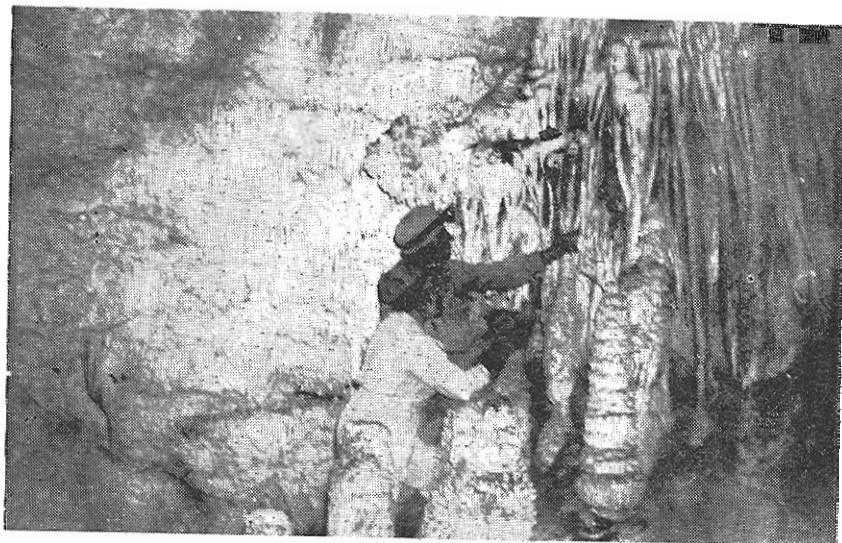
Τὸ μεγαλύτερο ὕψος τῆς ὀροφῆς εἶναι 36 μ. περίπου. Τὸ μεγαλύτερο πλάτος εἶναι 21 μ. καὶ τὸ μήκος σὲ κατ' εὐθείαν γραμμὴ εἶναι 49 μ.

Β Ι Ο Σ Π Η Λ Α Ι Ο Λ Ο Γ Ι Α

Βιοσπηλαιολογικὴ ἔρευνα δὲν πραγματοποιήθηκε. Παρατηρήθηκαν νυχτερίδες, μυριάποδα καὶ δολιχόποδα.

Τ Ο Υ Ρ Ι Σ Μ Ο Σ

Τὸ σπήλαιον - βάραθρο Προφήτης Ἡλίας θεωρεῖται γενικοῦ τουριστικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ προτείνεται γιὰ τουριστικὴ ἀξιοποίηση γιὰ τοὺς κάτωθι λόγους:

**Τμήμα τοιχώματος με πλούσιο διάκοσμο, διακρίνονται
καί μερικοί λευκοί σταλαγμίτες.**

Φωτ. Ι. Ίωάννου

1) Για τόν θαυμάσιο σταλακτικό του διάκοσμο πού είναι αξιόλογος με τὰ κα-
ταστόλιστα τοιχώματα, με σταλακτιτικά παραπετάσματα, τούς σταλακτίτες με μη-
κόβ 6 μ. καί σταλαγμίτες όλων τών σχημάτων καί μεγεθών πού φθάνουν σέ ύψος
12 μ. προσφέροντας ένα θέαμα πρωτότυπο από ό,τι προσφέρουν με τόν στολισμό
τους τὰ γνωστά σπήλαια τού τόπου μας.

2) Για τήν εύκολη σχετικά τουριστική έσωτερική του διευθέτηση, για τήν ό-
ποία δέν απαιτείται σεβαστό χρηματικό ποσό, γιατί έχουμε πολύ ύψηλή όροφή καί
τό δάπεδό του προσφέρεται για διευθέτηση διαδρόμων χωρίς νά δημιουργούνται
τεχνικά προβλήματα. Σέ κατάλληλο σημείο τού σπηλαιού θά διανοιγή τεχνητό
τουγγελ πο ύθα χρησιμοποιείται για είσοδος καί έξοδος τών επισκεπτών. Η φυσι-
κή είσοδος θά παραμείνη σάν αξιοπερίεργο χωρίς νά χρησιμοποιηθεί από τούς
επισκέπτες.

3) Επίσης για τό ότι, τό σπηλαιο-βάραθρο βρίσκεται πολύ κοντά σέ ασφαλ-
το, ή σύνδεσις τής τεχνητής είσοδου με τόν δρόμο είναι ζήτημα μερικών εκατον-
τάδων μέτρων (περίπου 500 μ.). Η περίοπτος θέσις του απ' όπου έχουμε μιá
πανοραμιακή άποψη τής Γλυφάδας, τού Σαρωνικού καί τής Αττικής είναι σημαν-
τικό σύνδρομο τουριστικό στοιχείο στήν αξιοποίησή του.

4) Με τήν προσφορά ενός ακόμα τουριστικού σπηλαιού στήν Αττική, έχουμε
μιá νέα οικονομική μονάδα για τόν τουρισμό, γιατί έκτός από τούς ξένους ή έσω-
τερικός τουρισμός είναι μεγάλος αν σκεφθούμε ότι στήν Αττική κατοικεί ο μισός
καί πλέον πληθυσμός τής χώρας μας. Ός γνωστόν στήν ανατολική πλευρά τού Ύ-
μηττου λειτουργεί τό αξιοποιημένο σπηλαιο-βάραθρο Κουτούκι, πού τό επισκέπτον-
ται χιλιάδες κόσμος, ό όποιος εκφράζεται με τὰ καλύτερα λόγια για τό έργο αὐ-
τό τών μελῶν τής Ε.Σ.Ε.

5) Πιστεύουμε ότι θά είναι ένα κόσμημα για τόν Δήμο Γλυφάδας καί ότι μέ-
σα στά έργα τής πρωτοπόρου καί αξιοπαιγού προσπάθειάς τής Δημοτικής αξιοποι-
ήσεως πού παρατηρείται στόν Δήμο, πρέπει τό σπηλαιο-βάραθρο τού Προφήτη Η-

λία να λάβη την πρώτη θέση για την διεύθησή του.

Ἡ τουριστική μελέτη τοῦ σπηλαιο-βάραθρου Προφήτη Ἡλία ἐξεπονήθη ἀπὸ τὸν γράφοντα καὶ εἶναι στὴν διάθεση τοῦ Ε.Ο.Τ. ὅσο καὶ τοῦ Δήμου Γλυφάδας.

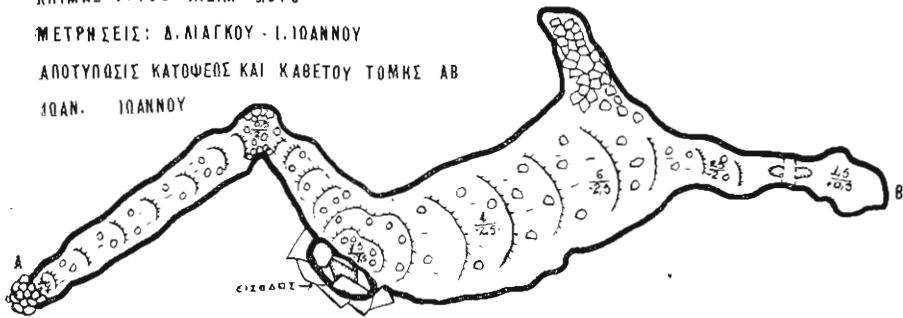
ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ Ν°2

ΚΛΙΜΑΣ 1:100 Α.Σ.Μ 3.510

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ: Δ. ΛΙΑΓΚΟΥ - Ι. ΙΩΑΝΝΟΥ

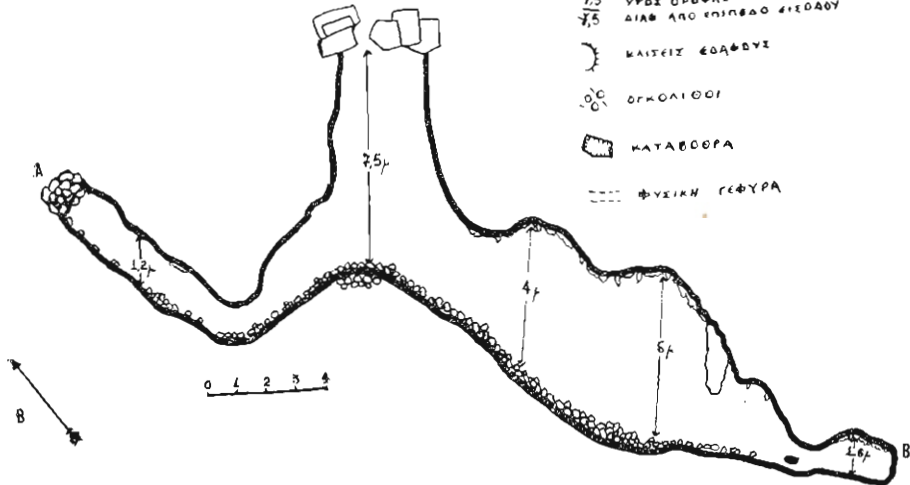
ΑΠΟΤΥΠΩΣΙΣ ΚΑΤΩΦΕΩΣ ΚΑΙ ΚΑΒΕΤΟΥ ΤΟΜΗΣ ΑΒ

ΙΩΑΝ. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- 2,5 ΥΨΟΣ ΟΡΟΦΗΣ
- 7,5 ΔΙΑΒ. ΛΙΘ. ΚΥΛΙΝΔΡΟ ΕΙΣΟΔΟΥ
- ΚΑΙΤΕΙΣ ΕΩΦΕΥΣΙ
- ΟΓΚΟΛΙΘΟΙ
- ΚΑΤΑΒΟΡΑ
- ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΦΥΡΑ

Ἄνω Κάτωψις καὶ κάτω Τομή τοῦ Σπηλαιο - βάραθρου «Προφήτης Ἡλίας» Ἄνω Γλυφάδας Ἀριθ. 2.

Σπηλαιο - βάραθρο Ἀριθμὸς 2.

Τὸ σπήλαιο-βάραθρο Προφήτης Ἡλίας (2) βρίσκεται καὶ αὐτὸ στοὺς πρό- ποδες τοῦ Ὑμηττοῦ στὴν περιοχή τῆς Ἄνω Γλυφάδας καὶ σὲ ἀπόσταση 7 μ. ἀπὸ τὴν νοτιοανατολικὴ πλευρὰ τοῦ ναΐσκου τοῦ Προφήτη Ἡλία. Εἶναι δὲ σὲ ἀπόστα- ση 600 μ. περίπου ἀπὸ τὸ σπηλαιο-βάραθρο Προφήτη Ἡλία Ἀρ. 1 πού εἶναι γε- νικὸ τουριστικὸ ἐνδιαφέροντος.

Τὸ σπήλαιο εἶναι γνωστὸ ἀπὸ πολλὰ χρόνια. Ἐκεῖνος ἢ ἐκεῖνοι ποὺ ἔκτισαν τὸ ἐκκλησάκι: ὅσες εἰκόνες ἄφησαν οἱ χριστιανοὶ καὶ ποὺ κατὰ τὴν γνώμη τους δὲν ἦταν καλότεχνες τίς ἔρριξαν στὸ σπήλαιο ἀπὸ τὴν ἀριστερὰ κατηφορικὴ εἰσο- δό του, ποὺ σήμερα εἶναι φραγμένη ἀπὸ ὀγκόλιθους. Ἡ εἰδησις τῆς ἐξερευνήσεως ἀπὸ μέλη τῆς Ε.Σ.Ε. τοῦ προηγούμενου σπηλαιο-βάραθρου ἐξύπνησε τὸ ἐνδιαφέ-

ρον του κ. Δημ. Φωτίου που ἐγνοαστοποίησε τὴν ὑπαρξὴ τοῦ σπηλαιο-βαράθρου μετὰ τὶς εἰκόνες. Ἡ ἔρευνά του καὶ ἡ χαρτογράφησής του πραγματοποιεῖσθαι τὴν Μεγ. Παρασκευὴ 11 Ἀπριλίου 1969' ἀπὸ ομάδα μελῶν τῆς Ε.Σ.Ε. ἀποτελουμένη ἀπὸ τὴν κ. Ἄν. Πετροχειλοῦ, τὸν κ. Δημ. Λιάγκο καὶ τὸν γράφοντα καθὼς καὶ ἀπὸ τὸν κ. Σπ. Φλασκῆν καὶ τὸν κ. Δημ. Φωτίου. Ὁ τελευταῖος κατὰ τὴν πρώτην κάθοδόν του ἐπῆρε μαζί του δύο εἰκόνες πού φαίνεται ὅτι διατηροῦσαν ἔχγη ζωγραφικῆς καὶ τὶς παρέδωσε εἰς τὸν ἐφημέριον τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Τριάδος Ἄνω Γλυφάδας. Οἱ εἰκόνες παριστάνουν ἢ μίαν τὸν Ἄγ. Ἰωάννη Πρόδρομον καὶ ἢ ἄλλη τὴν Παναγίαν Ἐλεούσα.

Ἡ εἴσοδος τοῦ σπηλαίου εἶναι ἄνοιγμα διαστάσεων 1 X 2,5 μ. φραγμένη μετὰ ὀγκόλιθους. Μετὰ καθέτη κατὰ βάση 7,5 μ. θρῖσκώμαστε εἰς τὸ κέντρο τοῦ σπηλαίου, σὲ σωρὸ ἀπὸ τὶς ριγμένους πέτρας τῶν περιέργων ἐπισκεπτῶν. Τὸ δεξιὸν τμήμα εἶναι θάλαμος μήκους 14μ., μετὰ πλάτος 4—7 μ. Τὸ ὕψος κειμένεται ἀπὸ 4 ἕως 6 μ. Ὁ δεξιὸς θάλαμος πρὸς τὸ τέλος στενεύει καὶ ὑπάρχει μικρὸ γεφυράκι, μετὰ μικρὸ θάλαμον πού τὸ δάπεδόν του εἶναι καλυμμένο μετὰ γουαννὸ.

Τὸ ἀριστερὸν τμήμα εἶναι διάδρομος κατηφορικὸς μήκους 7 μ. καὶ μετὰ συνεχίζει ἀνηφορικὰ 9 μ. ὅπου καὶ ἦταν ἡ δευτέρα εἴσοδος ἀπὸ ὅπου πέταξαν τὶς εἰκόνες. Τὸ πλάτος τοῦ διαδρόμου σὲ ὅλο τὸ ἀριστερὸν τμήμα εἶναι 2—1μ.

ὑπολείμματα τῶν εἰκόνων εἶναι σήμερα κάτι ξεθωριασμένα ξύλα, σαπιτημένα ἀπὸ τὴν ὑγρασία, χωρὶς ἔχγος χρώματος πάνω τους. Μόνον μία Παναγία λαϊκῆς τεχνουργίας, πού διατηροῦσε τὴν ζωγραφικὴν τῆς παράστασιν, ἢ ἡμάδα τὴν τοποθέτησε εἰς τὸ ἱερὸ τοῦ ναοῦ. Τὰ ἔργα ζωγραφικῆς ἔστω καὶ κακότεχνα, καὶ μάλιστα οἱ εἰκόνες τῆς λαϊκῆς τεχνουργίας, εἶναι καὶ αὐτὰ ἀξιόλογα στοιχεῖα τῆς ἱστορίας τῆς τέχνης τοῦ τόπου μας. Εἶναι τελείως ἀπαράδεκτη ἢ καταστροφὴ τους ἀπὸ ἀνεύθυνα πρόσωπα.

Ὁ στολισμὸς τοῦ σπηλαιο-βαράθρου εἶναι ἀξιόλογος. Στὸν δεξιὸν θάλαμον ὅλο τὸ ἀριστερὸν τοίχωμα εἶναι κλεισμένο ἀπὸ ὀγκόλιθους καὶ τὸ πραγματικὸν τοῦ δάπεδου πρέπει νὰ εἶναι σὲ ἀρκετὸ βάθος ὅπως δείχνουν τὰ καλυμμένα σταλακτικὰ τοιχώματα. Τὸ σπήλαιον δὲν προσφέρεται γιὰ τουριστικὴν ἀξιοποίησιν, λόγω τοῦ μικροῦ μεγέθους του. Τὸ μήκος του σὲ κατ' εὐθείαν γραμμὴν εἶναι 30 μ.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΛΙΜΑΚΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Χανιά Κυριακὴ 12 Ἀπριλίου 1970

Αἴθουσα Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Χρυσόστομος»

Πρόγραμμα

- 1) Χαιρετισμὸς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Κλιμακίου κ. Ε. Πλατάκη
- 2) Ὀμιλία ὑπὸ τῆς Προέδρου τῆς Ἑλλην. Σπηλ. Ἐταιρείας κ. Ἄννας Πετροχειλοῦ μετὰ θέμα : «Τὰ 20 χρόνια τῆς Ε.Σ.Ε.»
- 2) Ὀμιλία ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωάννου Τσιφετάκη μετὰ θέμα : «Τὰ σκοτεινὰ βάθη τῶν σπηλαίων φωτίζουν τὸ προϊστορικὸν παρελθὸν τῆς Δυτ. Κρήτης.
- 4) Προβολὴ ἐγχρωμῶν διαφανειῶν ἀπὸ σπήλαια τῆς Κρήτης ὑπὸ τῆς κ. Α. Πετροχειλοῦ.

Ἡράκλειον 13 Ἀπριλίου 1970

Αἴθουσα Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου

Ὁμοίως μετὰ τὸ Πρόγραμμα τῶν Χανίων ὀμιλία τοῦ κ. Ἐλ. Πλατάκη μετὰ θέμα «Τὸ σπήλαιον τῆς γεννήσεως τοῦ Κρητογένους Διός».